
Munka megnevezése:

**Nyíregyháza, Bessenyei térés Benczúr
környezetrendezési terve**

(Hrsz.: 6038 – Bessenyei tér; 6177/2 – Benczúr tér;
6059/6 – Széchenyi utca érintett szakasza)

**ZÖLDFELÜLETI INTÉZKEDÉSI TERV
3-10 ÉVES IDŐSZAKRA**

Megrendelő:

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata

(4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 1.)

Generál tervező:

S-TÉR Kft.

(1091 Budapest, Üllői út 5. III/23.)

Felelős tervező:

Sándor Tamás K-01-5247 – okl. tájépítésmérnök

Tájépítész munkatársak:

Varga István K-01-5299 – okl. tájépítésmérnök

Annus Dóra – okl. tájépítésmérnök

Lenkai Borbála – okl. tájépítésmérnök

1091 Budapest, Üllői út 5. III/23.

Tel.: +36 1 321 85 98

Fax: +36 1 321 85 99

e-mail: ter@s-ter.hu

www.s-ter.hu

ZÖLDFELÜLETI INTÉZKEDÉSI TERV 3-10 ÉVES IDŐTARTAMRA

Jelen dokumentumban részletezzük az egyes főbb, zöldfelület-fenntartási feladatokat, amelyek hosszú távon biztosítják a meglévő közterület megfelelő állapotának megőrzését. A leírás csak az általános, elégséges kertészeti munkákat érinti, nem hagyható el a megfelelő szakértői felügyelet és munkavezetés az egyes fenntartási feladatoknál!

Rendszeresen elvégezendő parkfenntartási feladatok:

Zöldfelületek fenntartási feladatai:

Fák karbantartása:

Metszés:

A fák metszésére a tél vége a legalkalmasabb időpont. A díszfák csak némi alakítást igényelnek, lehetőleg kevés metszéssel. Érdemes követni a fa természetes növekedési jellegét, és csak az esetleges hibákat korrigálni.

Ágak levágása:

Idősebb fák esetében betegség, viharkár miatt, vagy visszaifjítás céljából szükség lehet vékonyabb-vastagabb ágak levágására. Az ágak levágása ágalapra történik, a sima metszetlap kialakítása érdekében a seb szélét éles késsel utána kell vágni. A nagyobb ágakat több részletben kell levágni. A feladathoz kézi, rudas vagy motoros fűrész is használható. A levágott nyesedéket és zöldhulladékot össze kell gyűjteni, és megfelelő módon kezelni kell!

Tápanyag-utánpótlás:

Év végén, alapos beöntözés mellett érett marhatrágyát kell a talajba keverni a fák közelében.

Őszi munkák:

A lehullott lomb összesöprése mellett a fák esetleges átültetése is ősszel időszerű, lombhullás után, amikor a növények már nyugalmi állapotba kerültek.

Tányérozás:

Tavaszi kerti munkák első feladata a fák körül összenőtt aljnövényzet, gyepterület megtörése és fatányérok kialakítása olyan módon, hogy a lehulló csapadék minél gyorsabban és könnyebben a gyökerekhez jusson, ezzel elősegítve a tavaszi gyors növekedést, tápanyag utánpótlást.

Permetezés:

A zöldfelületen található egyes fafajok érzékenyek lehetnek különböző betegségekre, károkozó élőlényekre. Ezek ellen többnyire permetezéssel védekezni lehet. Ennek érdekében a jellemző fafajok és lehetséges kór- és károkozók ismeretében megfelelő módon védekezni kell.

Munkákat az alábbi gyakorisággal érdeme elvégezni:

<u>Fák gondozási munkái</u>	<u>évente (x alkalalom)</u>	<u>eFt</u>
Ifjító metszés, beteg, száraz ágak, sarjak eltávolítása	1x	400
Tányér kialakítása	1x	240
Tápanyag utánpótlás	2x	400
Permetezés	4x	200
Költség (nettóeFt/év)		2.240

Cserjék, talajtakaró növények fenntartási feladatai:

Az egészséges, jó növekedésű, laza ágrendszerű bokrok kialakításához a metszés első lépéseként tisztogatást kell végezni, amely a sérült, beteg, elhalt vagy egymást beárnyékoló részek eltávolítását jelenti. Ezt követi az ifjítás, vagyis annyi idős rész eltávolítása, amennyi még nem okozza a növény károsodását. A tőhöz közeli egy-kétéves vesszőkre, ágakra kell visszamenni. A metszés végül a túlságosan sűrűn növő sarjak eltávolításával fejeződik be. Edzett tömegcserjék (fagyal, lonc, orgona) esetében a tarra vágás is megfelelő megoldás lehet.

A sövénycserjék esetében a metszési munkálatokat évente többször kell elvégezni, hogy végig megtartsa a növény a kívánt formáját.

Az intenzív, közhasználatú parkban a folyamatos takarítás a cserjefoltokon belül elengedhetetlen, mivel rengeteg szemét gyűlik össze, amelyek könnyen elakadnak és összegyűlnek a cserjék aljában.

<u>Cserjefelületek gondozási munkái</u>	évente (x alkalom)	eFt
Cserjék ifjító metszése, zöldhulladék elszállításával	2x	240
Tápanyag utánpótlás	2x	150
Cserjefelületek gyomlálása	8x	80
Cserjefelületek takarítása, lombsöprés	12x	50
Nyírt sövények időszakos formára igazítása	8x	100
Költség (nettó eFt/év)		2.620

Évelő növények karbantartása:

Évente egyszer, tavasszal négyzetméterenként 50-60 g kombinált műtrágyát célszerű kijuttatni, és sekélyen a talajba dolgozni. Télen félig érett szerves trágyát, tőzeget vagy hullott lombot kell a talajfelszínre teríteni. Az évelőágy ápolásának része ezenkívül a rendszeres öntözés és kapálás mellett az elnyílt virágok visszavágása, amely nemcsak esztétikai követelmény, hanem esetleg egy másodvirágzást is elősegíthet. Az évelők föld feletti, elszáradt részeit kora tavasszal talajszintig vissza kell vágni. Az évelőágy periodikus felújítása szintén fontos feladat.

<u>Egynyári- és évelő virágágyak gondozási munkái</u>	évente (x alkalom)	eFt
Tavaszi talajlazítás	1x	48
Érett marhatrágya bekeverése 2 cm vtg.-ban	1x	75
Növényanyag kiültetése	2x	100
Tápanyag utánpótlás biztosítása (öntözés megléte feltétel)	2x	50
Növényágyak gyomlálása	4x	50
Növényágyak takarítása	12x	45
Talaj lazítása, kapálás	8x	48
Permetezés	2x	25
Költség (nettó eFt/év)		1.507

1091 Budapest, Üllői út 5. III/23.
Tel.: +36 1 321 85 98
Fax: +36 1 321 85 99
e-mail: ter@s-ter.hu

www.s-ter.hu

Gyepfelület karbantartása:

Mivel intenzív fenntartású közterületről van szó, folyamatos öntözés mellett évi minimum 10-12 kaszálás az ideális. Annak gyakoriságát, idejét az aktuális időjárási viszonyokhoz kell igazítani. A nagyobb gyepfelületeket kézi fűnyíróval vagy traktorral érdemes végezni, a nehezen elérhető, szegély melletti, illetve rézsús felületeken mindenképp kézi, motoros fűkaszával érdemes a nyírást végezni. A kaszálékot el kell szállítani a területről, és megfelelő módszerrel kezelni kell. Amennyiben lehetőség van az éves 12-15 db kaszálásra, a lekaszált fű a gyepfelületen hagyható, hiszen így szerves anyagot juttatunk vissza a talajba. A felszívódás nitrogéntrágyázással javítható. Emellett évente érdemes a gyepfelület regenerációját gyepszellőztetéssel és a tápanyagutánpótlást gyeprágyával segíteni.

A kaszálási magasságot 3-4 cm-ben érdemes meghatározni. A tél beállta előtt érdemes a fű magasságát alacsonyan tartani, mert az enyhe, csapadékos teleken a gyepfelületet könnyebben megtámadják a kórokozók. Extenzív gyep esetében magasabb kaszálási magasságot lehet megválasztani és elegendő jóval ritkábban, havonta-kéthavonta végezni a kaszálást vegetációs időszakban, figyelve a természetes úton megjelenő növények életciklusát.

A szegélyek mellett évente 2-3 alkalommal gyepszélvágást kell alkalmazni. Erre legmegfelelőbb eszköz az ásó, vagy erre szolgáló célgép. A gyepbenövéseket az eredeti szegély vonalában, függőleges szélvágással és a levágott rész eltávolításával megszüntetjük.

A zöldfelületek fenntartásánál környezetkímélő, elektromos fenntartó eszközök használata javasolt.

<u>Gyepfelületek fenntartási munkái</u>	évenete (x alkalom)	eFt
Tavaszi gyepszellőztetés	2x	350
Tápanyagutánpótlás	2x	200
Gyepszélvágás	2x	150
Kaszálás kaszálék összegyűjtésével	15x	50
Gyom irtása	6x	150
Gyepfelület takarítása	24x	50
Őszi lombsöprés	6x	50
Költség (nettó eFt/év)		4.550

Öntözőrendszer karbantartása:

Hazai csapadékviszonyok (átl. 500 mm) mellett a növényállománynak további 4-500 mm öntözővizet szükséges biztosítani, ez különösen a gyepfelületen elengedhetetlen és hamar megmutatkozik a többlet víz hatása, illetve hiánya.

Az öntözőrendszer jó esetben esőérzékelővel van ellátva és hálózati energiaforrást használ, amely vezérlést működteti. Legfontosabb a téli leállítás és víztelenítés, illetve a tavaszi beüzemelés feladata. Emellett folyamatos szemrevételezéssel figyelni kell, hogy megfelelően működik-e a rendszer. Csőtörés, csőrepedés, illetve rendellenes üzemelés esetén a rendszert le kell állítani, amíg a szakemberek el nem hárítják a hibát. Téli víztelenítés alkalmával az automatikát érdemes kikapcsolni, illetve magasnyomású kompresszorral a csőhálózatot levegővel átfújni, amíg az összes víz el nem távozik a csövekből és a szórófejekből. Tavaszi beüzemelés során az öntöző programot konfigurálni kell, és minden egyes locsolófej üzemszerű működését tisztítás után ellenőrizni kell.

<u>Öntözőrendszer karbantartása</u>	évenete (x alkalom)	eFt
Tavaszi beüzemelés, öntözőprogram beállítása és tesztelése	1x	30
Öntözőrendszer javítása, fejek, csövek pótlása	2x	100
Téliesítés, kompresszorral történő víztelenítés, csőhálózat leürítése	1x	30
Költség (nettó eFt/év)		260

A fent felsorolt, elégséges karbantartási munkákhoz tartozó becsült költségek alapján látható, hogy a teljes zöldfelület fenntartására évente 11.177.000 Ft, ez a megközelítőleg 20500 m²-es terület esetében négyzetméterre vetítve 545 Ft-os ráfordítást jelent évente.

10 éves fenntartási időszak alatt a zöldfelületre fordított, teljes ráfordítás költsége nagyságrendileg 111.770.000 Ft, az inflációt figyelmen kívül hagyva.

Ivókutak, szökőkút karbantartása:

Az ivókutak és a burkolatba süllyesztett szökőkút üzemeltetési ideje május elsejétől október 15-ig javasolt. Az ivókutakat üzemszünetben vízteleníteni és téliesíteni kell, a szökőkutat pedig téli borítással kell ellátni. Az ennek ellenére télen összegyűlt piszoktól meg kell tisztítani a kutakat, a szűrőket szükséges kicserélni, az építményeket megtisztítani és fertőtleníteni kell. A szökőkút körül lévő burkolatot a vízkövesedés ellen rendszeresen tisztítani kell. Az esetleges meghibásodásokat ki kell javítani. Karbantartási munkák közé tartozik a szökőkutak berendezéseinek, szivattyúinak átvizsgálása is.

Burkolatok fenntartási feladatai:

Mivel intenzíven használt közterületről van szó, ezért a legalapvetőbb fenntartási feladatok közé tartozik a burkolatok rendszeres söprése és takarítása, téli időszak során pedig azok szükség szerinti hó- és síkosság mentesítése.

1091 Budapest, Üllői út 5. III/23.
Tel.: +36 1 321 85 98
Fax: +36 1 321 85 99
e-mail: ter@s-ter.hu

www.s-ter.hu

Játszótéri eszközök, kültéri berendezési eszközök karbantartása:

A meglévő játszótér elemeit rendszeresen ellenőrizni kell, hogy biztonságosak-e, megfelelnek-e a szabványügyi előírásoknak. Szükség esetén az elemeket folyamatosan karban kell tartani. A játszótér szabványügyi szakértője által meghatározott időintervallumon belül felül kell vizsgáltatni a játszóteret és az esetlegesen felmerülő pótmunkákat el kell végezni.

A homokozó, illetve eséscsillapító homokfelületeket folyamatosan pótolni és rendezni kell. Évente fertőtleníteni vagy cserélni érdemes a homokozóban található szórt anyagot.

A játékeszközök és részeinek ellenőrzése:

- rendszeres (napi, folyamatos) ellenőrzés: e vizsgálatok során a látható károkat, veszélyforrásokat és az egyes elemek sérüléseit kell meghatározni. A játékfelületeken, lengőelemeken és csúszófelületeken a szemrevételezéssel megállapítható hibákat fel kell deríteni. A biztonsági területeket, ha szükséges fel kell tölteni (pl.: csúszdák környékén). A rendkívüli károkat és töréseket meg kell szüntetni, hogy a játék biztonsága és használhatósága az előírásoknak megfeleljen.

- operatív (havi-negyedéves) ellenőrzés: felül kell vizsgálni a játszóeszköz stabilitását és működését, különösen a kopásokra és a zárt kialakítású szerkezeti részekre.

- éves átfogó ellenőrzés: berendezések, alapozások, és felületek üzembiztos állapotának, a játékeszköz használatát befolyásoló változások (rozsdásodás, korrózió, korhadás, javítások, átépítések) jelenlétének, jellegének, mértékének a vizsgálata.

- éves ellenőrzés kijelölt vizsgálóintézet által: kétévente egy alkalommal.

A kültéri hulladékgyűjtő edényeket rendszeresen ki kell üríteni. Különösen intenzív használatkor akár óránként történő ürítésre is szükség lehet. A szemeteszsákok pótlása során az edényeket évente többször takarítani és fertőtleníteni kell. Az parkban található kültéri padokat, asztalokat szükség szerint tisztítani, takarítani kell.

1091 Budapest, Üllői út 5. III/23.
Tel.: +36 1 321 85 98
Fax: +36 1 321 85 99
e-mail: ter@s-ter.hu

www.s-ter.hu

Hosszú távon (5-10 év) elvégezendő parkfenntartási feladatok:

A rendszeresen elvégezendő feladatokon túl az alábbi munkálatok végrehajtása szükséges:

Fák karbantartása:

Szükséges a növényállomány teljes felmérése és nyilvántartásba vétele. Ez alapján az elöregedett, beteg, egészségügyi vagy balesetvédelmi szempontból kivágásra ítélt fákat minél előbb ki kell vágni a helyszín megfelelő biztosításával. A kivágott fát az önkormányzati rendeletnek megfelelő módon pótolni szükséges.

Cserjék, talajtakaró növények fenntartási feladatai:

Az elöregedett, beteg, egészségügyi vagy balesetvédelmi szempontból kivágásra ítélt cserjéket minél előbb ki kell vágni.

Évelő növények karbantartása:

A legtöbb évelő 4-6 éves korára már sokat veszít esztétikai értékéből, ezért ilyenkor az egész ágyat fel kell szedni, a töveket szétosztani és újraültetni. Felszedéskor a talaj kigyomlálása és trágyázása is szükséges, m²-enként 3-4 vödör érett komposztot vagy 1-2 vödör érett istállótrágyát kell ásással vagy kapálással a talajba dolgozni. Egy egész évben mutatós és szépen karbantartott évelőágnak feltétele a rendszeres víz- és tápanyag utánpótlás.

Gyepfelület karbantartása:

Az intenzívebben használt részekben az esetleges kopás vagy barnulás következtében gyep újratelepítésére lehet szükség.

Öntözőrendszer karbantartása:

Az öntözőrendszer telepítése óta megnövekedett növények belógása a szórás képbe, vízárnyékot adva a gyepfelületen szükségessé teszi az öntöző rendszer szórófejeinek áthelyezését.

Ivókút, szökőkút karbantartása:

A szökőkút vízgépészetét és fúvókáit a szakági tervező által biztosított használati útmutató alapján kell karban tartani. Szükséges az ivókút rendszeres ellenőrzése és az esetleges meghibásodások javítása.

Burkolatok fenntartási feladatai:

A burkolatok esetében néhány év elteltével szükséges egy teljes szerkezeti áttekintés. Ezek alapján a repedezett, törött, kopott elemeket, részeket ki kell cserélni. A térkő, illetve stabilizált burkolatot gőzborotvával szükséges tisztítani. A fák körül lévő stabilizált burkolatot a fa növekedése miatt fel kell vágni és kavicsal fel kell szórni. A térkő burkolat megsüllyedt részeit fel kell szedni és új ágyazatot kell

1091 Budapest, Üllői út 5. III/23.
Tel.: +36 1 321 85 98
Fax: +36 1 321 85 99
e-mail: ter@s-ter.hu

www.s-ter.hu

kialakítani. A fugákat homokbesöpréssel pótolni kell. A gumiburkolat aljzatában történő elmozdulás következtében ki kell vágni a sérült részeket és azt pótolni kell.

Játszóterei eszközök, kültéri berendezési eszközök karbantartása:

5-10 év alatt szükséges egy generál áttekintés, amely alapján a meghibásodásokat (töréseket, repedéseket, rögzítéseket) javítani kell. Javasolt az eszközök újrafestése.

Budapest, 2017. szeptember

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Sándor Tamás".

Sándor Tamás
okl. tájépítésmérnök
K-01-5247